

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iohannis Scheffleri S. R. Eccl. Presbyteri Concilium
Tridentinum antè Tridentinum**

Angelus <Silesius>

Nissæ, 1675

Articuli Tertij, Punctum Secundum. Demonstratio Extremæ unctionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42264

Artic: III. Punctum I.

unguenti chrismate inuncti, sub
eâ visibili unguenti specie, invi-
sibilem sanctissimi Spiritus gra-
tiam suscipiunt.

Articuli Tertij,

Punctum Secundum.

Demonstratio Extremæ
unctionis.

S *Anct9 Ephraem d. vit: spirit: ad*
Monach: novit: c. 75. Si chari-
tatis officio perfungens, oleo æ-
grotantem iungis, fac oculos,
manus, lingvamq; custodias, ne
in ullo temperatiæ ac modestiæ
fines transgrediaris.

S. Chysostronus l. 3. de Sacerd.
Sacerdotes non solum cum nos
regenerant, sed postea etiam ha-
bent potestatem condonandi pec-
cata

Concilij Trid. antè Trident:

cata. Infirmatur quis, inquit I
Apostolus, ex nobis? accersat
Presbyteros Ecclesiæ, & orēt su- fu
per eum, ungentes eum oleo in &
nomine Domini, & oratio fidei &
salvabit infirmum. in

Cyrillus Alexandrinus d. ado-
rat: in spirit: l. 6. Tu verò, si qua E
tibi pars corporis dolet, & verò la
credis hæc verba, *Dominus Saba- fic*
oth, & alias hujus modi appella- ca
tiones, quas DEO, qui secundum &
naturam est, Divina Scriptura ac
tribuit, vim habere putas pellen- Sa
di malum illud, pro te ipso pre- cat
ces fundens, hæc verba pronun- cin
tia: sic enim rectius quàm illi Di
facies, neque impuris spiritibus, inj
sed DEO gloriam tribues. Com- ren
memorabo etenim divinitus in- In
spiratam Scripturam, quæ ait: Ap

Infi

Artic III. Punctum II.

uit Infirmatur quis in vobis? indu-
fat eac Presbyteros Ecclesie & orent
t su- super eum, ungentes eum oleo,
o in & oratio fidei salvabit infirmum
idei & allevabit eum Dominus, & si
in peccato sit, remittentur ei.

do. *Origenes Homil. 2. in Levitic.*
qua Est adhuc septima, licet dura &
vere laboriosa, per poenitentiam remis-
ba- sio peccatorum, cum lavat pec-
ella- cator in lacrymis stratum suum,
um & fiunt ei lacrymae suae panes die
ra ac nocte, & cum non erubescit
len- Sacerdoti Domini indicare pec-
pre- catum suum, & quaerere medi-
un- cinam, secundum eum qui ait:
illi Dixi pronuntiabo adversum me
ous, injustitiam meam Domino, & tu
om- remisisti impietatem cordis mei.
in- In quo impletur & illud, quod
io- Apostolus dicit: Si quis autem

D

infirm-

Concilij Trid: antè Tridēt.

infirmatur vocet Presbyteros &c.

Theophilactus in c. 6. Evang:

sec: Marc. Quod unxerint oleo

Apostoli, solus Marcus narrat,

quod & Frater Domini Jacobus

in Catholicâ Epistolâ dicit: In-

firmatur quis inter vos? advocet

Presbyteros Ecclesiæ, & orent

super illum, ungentes eum oleo.

Est igitur oleum & ad labores u-

tile, & lucis fomentum, & hilari-

tatis effectivum, significatq; mi-

sericordiam DEI & gratiam Spi-

ritûs, per quam à labore libera-

mur, & lucem ac gaudium hila-

ritatemq; spiritalem accipimus.

Victor Antiochenus ad cap: 6.

Marci. Ungebant oleo multos

ægros. Quod de mystica uncti-

one & olei usu hîc subjungitur,

hoc inter Evangelistas solus Mar-

eu

Artic: III. Punctum II.

cus commemorat. Interim quæ
Apostolus Jacobus in sua cano-
nica narrat, ab his non dissenti-
unt. Scribit enim: infirmatur
quis in vobis? inducat Presby-
teros Ecclesiæ, & orent super eū,
ungentes eum oleo, &c. Oleum
autem inter alia, & laborum mo-
lestias mitigat, & lumen fovet &
hilaritatē conciliat. Oleum igi-
tur, quod in sacra unctione ad-
hibetur, & Dei misericordiam &
morbi sanationem, & cordis il-
luminationem denotat. Dicit ta-
men potest, orationē hæc omnia
efficere, oleum autem eorum o-
mnium quæ fiunt, externū tan-
tūm symbolum esse.

*S. Ambrosius in Missali: Bene-
dictio Olei ad unguendum tam
infirmos quam Catechumenos:*

D 2

DEUS

Concilij Trid: antè Trident.

DEUS qui studio salutis humanæ
creaturis tuis vim benedictionis
indidisti, ut ad animarū nostra-
rum sanctificatiōis utilitatē, cre-
aturarum etiā corporalium mi-
nisterio nostris salus temporibus
tribueretur, infunde sanctificati-
onem tuam huic oleo, ut ab his
quæ unxerit membra, fugatis in-
sidijs adversariæ potestatis, susce-
ptione presentis Olei sancti Spi-
ritūs gratiā, salutaris debilitatio-
nem expellat, & plenam confe-
rat sospitatem in nomine Domi-
ni Nostri J E S U Christi.

S Hieronymus ad cap. 14. Osee
Sanctum virum & convertum ad
Dominū Olivæ fructiferæ com-
parat, quæ dicit in alio loco
Ego autem sicut oliva fructifera
in Domo DEI. Cujus fructum
lib

Artic: III. Punctum II.

fibi quinque sapientes Virgines paraverunt, ex quo vulnerū mitigatur tumor, langventis membra requiescunt, in tenebris lumen accenditur, unguuntur in agone certantes.

S. Augustinus vel Autor Tract: de reſtit: Cathol: Conversationis:
Quoties aliqua infirmitas occurrerit alicui, qui agrotat, in ſola DEI miſericordia cōfidat, & Euchariftiam cum fide & devotione accipiat, Oleumque benedictum fideliter ab Eccleſia petat; undè corpus ſuum ungetur & ſecundùm Apoſtolum, oratio fidei ſalvabit infirmum, & allevabit eum Dominus; non ſolùm corporis, ſed & animæ ſalutem accipiet.

Idem lib: 2. d. viſit: infirm: c. 4.

D 3

Nec

Concilij Trid. antè Trident.

Nec prætermittendum est illud
Apostoli Jacobi præceptum: In-
firmatur quis in vobis, inducat
Presbyteros Ecclesiæ, ut orent su-
per eum, ungetes eum Oleo san-
cto. in nomine J E S U, & oratio
fidei salvabit infirmum. Ergo sic
roges de te, & pro te fieri, sicut
dixit Apostolus Jacobus, immò
per Apostolum Dominus: ipsa
videlicet Olei sacrati delibutio,
intelligitur Spiritûs sancti typi-
calis unctio.

Innocentius I. Ep. ad Decenn:
cap: 8. Adjecit etiã filius meus
Cælestinus Diaconus in Epistolâ
suâ, esse à tuâ dilectione positum
illud, quod in beati Apostoli Ja-
cobi Epistolâ conscriptum est:
Si infirmitas aliqua in vobis est,
vocet Presbyteros, & orent super
eum.

Artic: III. Punctum II:

cum, ungentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit laborantem & suscitabit illum Dominus, & si peccata fecit, remittet ei. Quod non est dubium de fidelibus ægrotantibus accipi vel intelligi debere, quod sancto oleo Chrysmatis perungi possunt, quo ab Episcopo confecto, non solum Sacerdotibus, sed omnibus uti Christianis licet in sua aut suorum necessitate inungendo. Cæterum illud superfluum videmus adjectum, ut de Episcopo ambigatur, quod Presbyteris licere dubium non est. Nam idcirco de Presbyteris dictum est, quia Episcopi occupationibus alijs impediti ad omnes languidos ire non possunt. Et paulò post: Pœnitentibus istud

Concilij Trid: antè Trident.

infundi non potest, quia genus est Sacramenti. Nam quibus reliqua Sacramenta negantur, quomodo unum genus putatur posse concedi?

Beda in caput vi. Marci ad ea verba: Dæmonia multa eiciebant, & ungebant oleo multos ægros: Dicit Apostolus Jacobus, infirmatur quis in vobis? inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent super ipsum, ungetes eum oleo, &c. Undè patet, ab ipsis Apostolis hunc sanctum Ecclesiæ morem esse traditum, ut energumeni, vel alij quilibet ægroti ungantur oleo, pontificali benedictione consecrato.

Bernardus vitâ sancti Malachie Episcopi. Habitabat vir nobilis in vicinia Benchonésis monaste-

Artic: III. Punctum II.

nasterij, cujus uxor cum infirma-
retur ad mortem, rogatus Mala-
chias ut descenderet priusquam
moreretur, infirmum uncturus
Oleo: descendit & intravit ad
eam. Quo viso exultat illa, spe
animata salutis. Et cum pararet
ungere eam, visum est omnibus
differendum potius usq; manè.
Erat enim vespera. Ac quievit
Malachias, & datâ benedictione
super agram, exiit cum his qui
secum erant. At verò post mo-
dicum subitò clamor factus est,
planctus & strepitus multus per
totam domum siquidè insonuit
quod mortua esset. Accurrit Ma-
lachias tumultu audito, & secuti
sunt eum discipuli ejus. Et acce-
dens ad lectum, ut certò compe-
rit exspirasse, consternatus est a-

Concilij Trid. antè Trident.

nimo, tibi imputans, quod fraudata gratiâ Sacramenti obierit. Et elevatis in coelum manibus, obsecro Domine, inquit, insipienter egi, ego peccavi, qui distuli, non ista, quæ voluit. Hæc dicēs contestatus est in audientia omnium, nullam se recepturum consolationem, nullam daturum requiem spiritui suo, nisi quam tulerat, liceret restituere gratiâ. Et stans super eam, totâ nocte laborabat in gemitu suo, & pro oleo sancto, largo imbri lachrymarum perfundēs mortuam, vicem illi unctionis, quam poterat exhibebat. Ipse quidem sic. Ad suos autem, vigilate, inquit, & orate. Itaq; in Psalmis illi, ille in lachrymis, noctem dixerunt pervigilem. Et manè factò, exaudi

Artic: II. Punctum II.

audivit Dominus sanctum suum,
aperuit oculos quæ fuerat mor-
tua; & ut solent qui de gravi so-
mno evigilant, fricans sibi mani-
bus frontem & tempora, super-
lectum se erigit, & agnito Mala-
chiâ, inclinans devotè salutat eum.
Sed & Malachias gratias agens
benedixit Dominum, & unxit eam,
nihilominus sciens in hoc Sacra-
mento remitti peccata, & quod
oratio fidei salvet infirmum.

Concilium Florentinum doct:
d. Sacrament. Quintum Sacra-
mentum est Extrema unctio, cu-
jus materia est oleum olivæ per
Episcopum benedictum. Hoc Sa-
cramentum, nisi infirmo de cuius
morte timetur, dari non debet,
qui in his locis ungendus est: in
oculis propter visum, in auribus
pro

Concilij Trid: antè Trident.

propter auditum, in naribus propter odoratum, in ore propter gustum vel locutionem, in manibus propter tactum, in pedibus propter gressum, in renibus propter delectationem ibi vigentē. Forma hujus Sacramenti est: per istam unctionem & suam pijsissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid peccasti per visum, &c. De hoc Sacramento inquit beatus Apostolus, infirmatur quis in vobis &c.

*Articuli Tertij,
Punctum Tertium.*

Demonstratio Ordinis.

Gregorius Nazianzenus, *Oratione in laudē S. Athanasij, quae est Oratio 31.* Sic porrò educat9 & insti.